

- навчальний матеріал (характер його подання) забезпечує виявлення змісту суб'єктивного досвіду індивіда, з обов'язковим включенням досвіду його попереднього навчання;

- виклад математичних знань в навчально-методичній літературі, самим педагогом повинен бути спрямований не тільки на збільшення їх обсягу, структурування, інтегрування, узагальнення предметного змісту, але і на перетворення наявного досвіду кожного студента;

- у процесі навчання відбувається постійне поєднання досвіду індивіда з науковим змістом математичного знання; активне залучення студентів до самостійної освітньої діяльності, забезпечує йому можливість самоосвіти, саморозвитку, самовираження у процесі оволодіння знаннями;

- система самостійної роботи студентів з математики повинна забезпечувати опосередковану дію педагога на кожного студента з метою самостійного вибору і використання найбільш значимих для них способів опрацювання навчального матеріалу; в зміст навчання вводиться інформація про прийоми виконання навчальних, процесуальних дій;

- захист самостійної роботи з математики забезпечує контроль і оцінку не тільки результату, а головним чином процесу учіння, тих трансформацій, які здійснює суб'єкт, засвоюючи навчальний матеріал;

- освітній математичний простір педагогічного факультету забезпечує побудову, реалізацію, рефлексію, оцінку учіння як суб'єктивної діяльності, особливості якої виявляється в її безпосередньому зв'язку з особистістю педагога вищої школи.

Література:

1. Берил С.И., Окушко В. Р. Интеллектуальные ресурсы Приднестровья: проблемы глобализации и интеграции //Славянская педагогическая культура. - № 1. - 2002. - С. 3-5.

2. Бондаревская Е. В. Теория и практика личностно-ориентированого образования. - Ростов-н/Д.: Изд-во РГПУ, 2000. - 352 с.

3. Гончаренко С. У. Гуманітаризація освіти як першооснова розбудови освітньої системи України. Доповідь на загальних зборах АПН України. - К.: Освіта, 1994.

4. Зверева Н. Н. Как активизировать обучение в ВУЗе?: Учебно-методическое пособие. - Горький, 1989.

5. Кисільова В. П. Психолого-педагогічні умови персоніфікації підготовки вчителя //Славянская педагогическая культура. - № 1. - 2002. - С. 104-106.

6. Сериков В. В. Личностный подход в образовании: концепция и технологии. - Волгоград: Перемена, 1994. - 152 с.

В.В. Абрамова, Е.В. Есипова

К ВОПРОСУ О СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ ФОРМ И МЕТОДОВ ВОСПИТЫВАЮЩЕГО ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ

В настоящее время совокупность социальных требований к высшему педагогическому образованию выдвигает на первый план профессионализм и конкурентоспособность, т.е. высокий уровень компетентности и процессуально-технологической готовности к профессиональной деятельности, наличие ответственности за порученное дело и «чувства причастности» к

сохранению и развитию культуры.

Современные мировые тенденции в области образования, процессы глобализации и интеграции выдвигают необходимость формирования таких качеств педагога, как коммуникабельность, сотрудничество.

Ученые отмечают, что в условиях смены образовательной парадигмы будущий педагог должен стать «человеком культуры», т. е. обладать способностью сопрягать в своем сознании несводимые культуры, быть ориентированным в своей деятельности на другого, быть предрасположенным к диалогу с другим человеком [2, с. 7].

Профессионально-педагогическое образование студентов в контексте их личностного роста и духовно-нравственного воспитания является наиболее сложной задачей в подготовке специалистов. Объективно существующее противоречие между обширным материалом, фиксирующим нравственные нормы и нравственные требования воспитательного процесса в учении, в спорте, в труде, другой деятельности, и недостаточностью знаний о том, как, в каких процессах нравственные нормы, знания, нравственные требования педагога становятся достоянием личности [1, с. 16], делает определение педагогических условий и путей формирования нравственных отношений личности студента одной из центральных проблем профессионально-педагогического образования.

Современные требования к квалификации и перспектива работы выпускников педагогических факультетов ПГУ им. Т.Г. Шевченко в поликультурном образовательном пространстве были учтены преподавателями кафедры гимнастики и борьбы факультета «Физическая культура и спорт» при разработке спецкурсов «Нетрадиционные виды гимнастики» и «Национальные виды борьбы». Включение в содержание предметной подготовки студентов факультета ФКиС знаний о культурной самобытности и культурном наследии народов различных стран мира, пробуждение у студентов интереса к особенностям культур, быта и традиций способствуют приобщению к культурным ценностям, воспитанию уважения к представителям других национальностей. Спецкурс «Национальные виды борьбы» (на примере борьбы «Трынта») дает возможность дополнительно познакомиться с этнокультурой, укладом жизни, духовными ценностями молдаван – одного из многочисленных народов, проживающих на территории Приднестровья.

Целостная и целенаправленная учебная деятельность при изучении содержания указанных спецкурсов, организованная на основе спортивно-педагогического сотрудничества, влияет на поступки студентов, а сознательный, переживаемый поступок является основным («механизмом», в котором формируются нравственные отношения и качества личности [1]. С целью формирования навыков взаимодействия, взаимопомощи и сотрудничества были спроектированы условия организации занятий (малые группы) с распределением отдельных частей (звеньев) деятельности и обменом результатами деятельности для решения общей задачи. Объяснительно-иллюстрированные методы обучения были дополнены частично-поисковыми методами.

Указанные подходы позволяют интегрировать образовательные задачи с морально-этическим воспитанием, что в свою очередь призвано подвести к формированию межличностных и нравственных отношений студентов и, в конечном счете, к подготовке специалистов с высоким уровнем компетентности.

Литература:

1. Вижиченко В.Л., Чунаев А.А. Гуманізація професійного освіти в фізичній культурі // Теорія і практика фізичної культури. -2002. -№ 12. -С. 15-18.
2. Сенько Ю.В. Гуманітарні основи педагогічного освіти. Курс лекцій: Учеб. посібник для студентів виш. пед. учеб. заведень. - М.: Изд. центр «Академія», 2000. - 240 с.

В.В. Садова

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ»

Педагогічна наука сьогодні разом з усім українським суспільством переосвідчує досвід минулого і здійснює спробу передбачити майбутнє. Вірогідні підстави для цього надають саме історико-педагогічні знання. Курс "Історія педагогіки" посідає важливе місце у системі університетської педагогічної освіти, оскільки покликаний сформулювати у майбутнього педагога-професіонала історико-педагогічне світобачення, розвинути професійне мислення, викарбувати індивідуальний стиль у роботі з учнями. Історія педагогіки є частиною історії культури людства, тому дозволяє залучити студентську молодь до демократичних загальнолюдських цінностей.

Історія педагогіки гуманістична за своєю суттю, оскільки досліджує діяльність окремих особистостей, соціальних груп щодо розвитку шкільництва, освіти, науки. Та сьогодні існують чималі протиріччя й перешкоди, перш за все, щодо змісту та логіки викладу навчального матеріалу даного курсу. Залишається не здалою прив'язка навчального матеріалу курсу до суспільно-історичних формацій, - явище, аксіоматичне для підручників з історії педагогіки радянських часів і практично подолане нині вітчизняними соціальними науками, та не педагогікою. Поодинокі спроби реалізувати нові підходи до змісту й структурування навчального матеріалу з історії педагогіки здійснюють російські вчені, - О.Н.Джурінський, О.І.Піскунов, В.О.Сітаров, - підручники яких набули поширення протягом останніх років і в Україні. Пропонується паралельний розгляд історичного розвитку педагогічної думки й практики виховання у різних народів в один і той же хронологічний період. Ті нечисленні українські видання, якими ми послуговуємося сьогодні, переважно покликані заповнити прогалину щодо історії української педагогіки, яка, безперечно, у багатьох аспектах залишається "terra incognita" для дослідників, та здебільшого розглядається авторами у відриві від загальноєвропейського, загальносвітового педагогічного контексту.

Увага студентів нині, як і десять-двадцять років тому, переважно концентрується на характерних особливостях теоретичної і практичної спадщини певних педагогічних діячів (зарубіжних і вітчизняних), аналізуються шкільні реформи, спроби модернізації освіти тощо. Та у такий спосіб не досягається широта і глибина педагогічного світогляду молоді людини; студенти вчать виділяти й аналізувати відмінності різних педагогічних концепцій, не усвідомлюючи зв'язків із загальними шляхами розвитку світової культури.

Історико-педагогічні знання як частина певних загальнофілософських